

POMORZE ZACHODNIE

JEDNOŚĆ

Solidarność

MIESIĘCZNIK

ISSN 0208-7804

Nr 1 (461)/2022

marzec - kwiecień 2022

Rok XXXIX

Ukazuje się od 1980 r.

www.solidarnosc.szczecin.pl

Solidarność z Ukrainą

**Zwyciężywszy śmierć, Chrystus
obdarza nieskończonym życiem tych,
którzy Go przyjmują i wierzą w Niego**

Św. Jan Paweł II

***Spokojnych i wolnych
od trosk Świąt
Zmartwychwstania
Pańskiego,
rodzinnych spotkań
przy świątecznym stole
oraz nieślabnącej siły
wiary, nadziei i miłości
życzy
Mieczysław Jurek
wraz ze współpracownikami***

W NUMERZE:

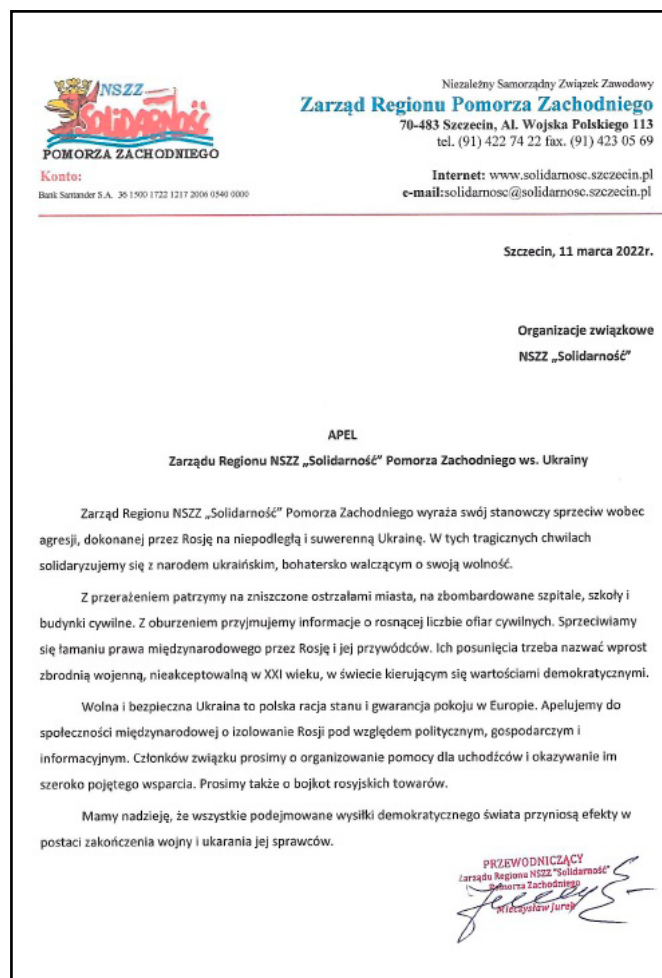
- Apel zarządu Regionu**
- str. 3
- Płacz i przerażająca
cisza**
- str. 4
- Ukraińcom potrzeba
wszystkiego**
- str. 5
- Handlowa Solidarność
apeluje**
- str. 6
- Komunalni
w zbiorowym sporze**
- str. 7
- Posiedzenie Zarządu
Regionu**
- str. 8-9
- Rolnicy chcą zmian**
- str. 10-11
- Wielkanocne
przysmaki**
- str. 12-13
- Jak zatrudniać**
- str. 14-15
- Cegiełka na muzeum**
- str. 16
- Pamięci Żołnierzy
Wyklętych**
- str. 16
- Kalendarz wyborczy**
- str. 17
- Prawnik radzi**
- str. 18
- Wydłużony termin
rozliczenia**
- str. 19

„Jedność” - ukazuje się od 1980 roku
Redaktor naczelny: Katarzyna Stróżyk;
Serwis fotograficzny: obsługa własna.

Adres redakcji: 70-483 Szczecin, al. Wojska Polskiego 113, tel. 91 423 05 68, faks 91 423 05 69;
e-mail: redakcja@solidarnosc.szczecin.pl. Wydawca: NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego
Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania.
Numer zamknięto: 31.03.2022 r. Do druku oddano 1.04.2022 r. Nakład 2000 egz. Skład i druk: DJ Media sp. z o.o. Łobez

Apel Zarządu Regionu

Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego, podczas swojego marcowego posiedzenia, przyjął apel w sprawie agresji rosyjskiej na Ukrainę. Pod apelem, zamieszczamy listę rzeczy, potrzebnych uchodźcom, przebywającym w ośrodkach NSZZ „Solidarność” w Jarnołtówku i Spale.

„Solidarność” pomaga uchodźcom

Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego zwraca się z apelem o pomoc uchodźcom z Ukrainy, przebywającym w ośrodkach „Solidarności” w Jarnołtówku i Spale. Komisja Krajowa przekazała listę potrzeb, którą poniżej zamieszczamy:

Środki higieny osobistej (kremy do twarzy i rąk, żele do kąpieli, szampony, odżywki, oliwki, podpaski, tampony, chusteczki, pasty do zębów, szczoteczki, gąbki, grzebienie, szczotki)

Buty dla kobiet (adidasy, półbuty)

Klapki

Ubrania dla kobiet

Koszulki

Piżamy

Dresy dla kobiet i dzieci, legginsy

Bielizna osobista

Skarpety

Płynny do dezynfekcji pourazowej (octanisept)

Leki

Pralki

Lodówki małe

Suszarka automatyczna do ubrań

Suszarki do ubrań – stojące

Proszki do prania

Ręczniki, ścierki, ściereczki

Odkurzacze

Mikrofalówka

Podkłady jednorazowe, podkłady na materace

Zabawki, piłki, tablice rozkładane dla dzieci, artykuły biurowe, kredki, mazaki, książki w języku ukraińskim, malowanki

Wszystkie dary rzeczowe prosimy przekazywać do biura Zarządu Regionu (al. Wojska Polskiego 113, 70-483 Szczecin, poniedziałek – piątek, godz. 8-16), po uprzednim umówieniu się z sekretariatem (tel. 91 422 74 22).

Pieniądze można wpłacać na konto Zarządu Regionu: **Bank Santander SA nr konta 36 1500 1722 1217 2006 0540 0000 z dopiskiem „Pomoc dla Ukrainy”.**

Podajemy także dane do wpłat finansowych „Solidarność z Ukrainą”

– konto w PLN – **Komisja Krajowa NSZZ Solidarność, ul. Wały Piastowskie 24, 80-855 Gdańsk, bank: Powszechna Kasa Oszczędnościowa Bank Polski Spółka Akcyjna, 05-515 Warszawa, ul. Puławska 15**

nr r-ku 05 1020 1811 0000 0902 0138 8693

–konto w EUR – **Komisja Krajowa NSZZ Solidarność, ul. Wały Piastowskie 24, 80-855 Gdańsk, bank: Powszechna Kasa Oszczędnościowa Bank Polski Spółka Akcyjna, 05-515 Warszawa, ul. Puławska 15**

nr r-ku (IBAN): PL92 1020 1811 0000 0102 0115 7338

nr SWIFT: BPKOPLPW

Płacz i przerażająca cisza. Ośrodki Solidarności przyjęły ponad 200 uchodźców

– Mamy już ponad 200 osób. 144 osoby są w Spale, 55 w Jarnołówku. Najwięcej matek z dziećmi – poinformowała Marta Kiereś, prezes spółki „DomS”, zarządzającej ośrodkami wypoczynkowymi Solidarności. Brakuje nam dosłownie wszystkiego.

Zgodnie z decyzją Komisji Krajowej, „Solidarność” przeznaczyła dwa swoje ośrodki dla uchodźców wojennych z Ukrainy. Do Spali i Jarnołówka przybyło ponad 200 osób. W dominującej liczbie są to matki z dziećmi. Jest też sporo osób starszych, seniorów. Mimo że 90 proc. osób to Ukraińcy, są też osoby innych narodowości.

Wśród osób, które się tam znalazły, jest dużo rannych dzieci, które wymagają stałej opieki medycznej. W ośrodkach słychać tylko płacz lub przejmującą ciszę. Nikt tam nie ogląda telewizji.

- Mamy mnóstwo rannych, dzieci z bandażami na głowach. Z ranami rąk – relacjonuje Marta Kiereś. – Z początku największym problemem było zorganizowanie pomocy medycznej. Z tym był duży problem, bo szpitale odmawiały pomocy, ale bardzo pomógł nam Krystian Swarbuła z Centrum Kryzysowego. On wszystkich stawia do pionu i załatwia rzeczy dla nas niemożliwe. Jesteśmy mu ogromnie wdzięczni.

Wśród osób przebywających w ośrodkach w Spale i Jarnołówku są nie tylko osoby ranne, ale też z chorobami przewlekłymi, a także – jak to mówią lekarze – odreagowujące stres.

- Dzień po przybyciu, dzieci dostawały nawet po 40 stopni gorączki. Stąd pilnie potrzebujemy pediatrów – mówi Marta Kiereś. – Wszyscy mają też katar. Dosłownie wszyscy.

Ale też – z powodu przewlekłych chorób – potrzebne są leki. Te są

ukraińskie, a polskich zamienników pracownicy ośrodka nie znają. Muszą być lekarze, którzy będą badać i przepisywać inne leki.

-Bardzo pomaga nam w Spale doktor Tadeusz Kilian. Ale sam nie da rady i nie jest pediatrą – mówi Kiereś.

Zresztą potrzeby są ogromne. W pierwszej kolejności pilnie potrzeba:

- wózków dziecięcych,
- nocników dla dzieci,
- laktatorów,
- odkurzaczy,
- pralek,
- suszarek do ubrań,
- małych lodówek do pokoi,
- dużego telewizora do sali zabaw dla dzieci,
- kredki, długopisów, kartek, zeszytów i bloków,
- bielizny (przede wszystkim majtek, skarpet),
- kapci i kłapek,
- ładowarek do telefonów,

- latarek,
- zabawek,
- insuliny.

Potrzebny jest też opał, bo obiekty pracują na pełnych obrotach. W ośrodkach używany jest głównie ekogroszek.

Oprócz pediatrów, pilnie potrzeba osób do pomocy socjalnej, czyli takich, które pomogą załatwić podstawowe sprawunki. Pojechać do sklepu, zawieźć do lekarza, apteki, pomóc załatwić podstawowe sprawy.

-Ale też aby z nimi być. Dopytywać o problemy, potrzeby, po prostu być z nimi – mówi prezes. Nasi pracownicy nie mają takiej możliwości. Pracy jest tak strasznie dużo, że sami sobie nie poradzimy.

Prezes Kiereś – poza problemem finansowym oczywiście – mówi, że nie ma problemu z jedzeniem, choć mleko i chleb idą w ogromnych ilościach. Nie brakuje też pampersów.

(www.solidarnosc.org.pl)

Ukraińcom potrzeba wszystkiego

Zaraz po rosyjskiej agresji na Ukrainę, Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego ogłosił zbiórkę pieniędzy na zakup leków i pakietów medycznych dla naszych sąsiadów, walczących o swoich wolność. Prośby o wsparcie skierowane zostały nie tylko do organizacji związkowych, ale też do przedsiębiorców i innych zarządów regionów. Efekt był natychmiastowy: przez kilka dni udało się zgromadzić około 100 tysięcy złotych!

Pieniądze przekazane zostały Krajowej Sekcji Pogotowia Ratunkowego i Ratownictwa Medycznego. Jej przewodniczący – Dariusz Mądraszewski osobiście zawiózł zakupione z funduszy ze zbiórki medykamenty na Ukrainę. Wraz z nim, pojechali trzej związkowcy z „Solidarności”: Marek Adamowicz, Wiesław Asztel – członek Zarządu Regionu oraz Przemysław Kaczmarek, który na potrzeby wyjazdu udostępnił swojego prywatnego busa.

- Pojechaliśmy z karetką, podarowaną przez szczeecińskie pogotowie, wypełnioną lekami i środkami medycznymi za ponad sto tysięcy złotych podarowaną przez szczeecińskie pogotowie i marszałka województwa. Nasz bus był wypakowany podobnymi medykamentami za około 70 tysięcy. Jechaliśmy blisko dziesięć godzin, ponad cztery zaś spędziliśmy na granicy, więc w sumie wyszła nam dwudniowa wyprawa. Najważniejsze jest bowiem, by pomoc miała charakter długofalowy i nie była jednorazowym zrywem. Póki trwa wojna, Ukraińcom potrzeba naprawdę wszystkiego – kończy Dariusz Mądraszewski.

Akcja miała charakter celowany, zapotrzebowanie wskazali sami medycy z Centrum Medycyny Ratunkowej i Katastrof w Iwano-Frankiwsku.

- Wtedy ich potrzeby były bardzo konkretne, dziś, po miesiącu wojny, wiemy, że potrzeba im już wszystkiego. Choć wojna to chyba nieadekwatne określenie – to jest bestialstwo, ludobójstwo. Relacje telewizyjne czy przekazy internetowe nie oddają tego, co widzi się, będąc osobiście. Ogrom tragedii, te masy kobiet i dziećmi z plecakami czy torbami, w które spakowali tylko najbardziej podstawowe rzeczy – to zostaje w głowie – mówi przewodniczący sekcji.

- W kolejnych dniach wojny rosyjsko-ukraińskiej, Komi-

sja Krajowa podjęła decyzję, zgodnie z którą wszystkie dary finansowe i rzeczowe, jakie udało się zebrać w regionach, mają być przekazane na rzecz uchodźców, przebywających w Jarnołtówku i Spale.

Relacje z wyprawy związkowców i pracowników pogotowia pojawiły się nie tylko w lokalnych mediach, ale i zagranicznych, za sprawą amerykańskiego reportera, który zainteresował się szczeecińską inicjatywą. Jego materiał obejrzyć można na naszym związkowym profilu facebookowym.

- Najważniejsze jest bowiem, by pomoc miała charakter długofalowy i nie była jednorazowym zrywem. Póki trwa wojna, Ukraińcom potrzeba naprawdę wszystkiego – kończy Dariusz Mądraszewski.

W kolejnych dniach wojny rosyjsko -ukraińskiej, Komisja Krajowa podjęła decyzję, zgodnie z którą wszystkie dary finansowe i rzeczowe, jakie udało się zebrać w regionach, mają być przekazane na rzecz uchodźców, przebywających w Jarnołtówku i Spale.

Handlowa Solidarność: Warunki zatrudnienia Ukrainek muszą być sprawiedliwe

Krajowa Sekcja Handlu NSZZ „Solidarność” chce deklaracji ze strony sieci handlowych, że będą one zatrudniać Ukrainki na takich samych warunkach jak polskich pracowników. – Nie można dopuścić, żeby pracodawcy wykorzystywali trudną sytuację tych kobiet – mówi Alfred Bujara, przewodniczący handlowej „S”.

22 marca Krajowa Sekcja Handlu NSZZ „Solidarność” wystąpiła z apelem w sprawie zatrudniania Ukrainek do Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji, instytucji zrzeszającej największe zagraniczne sieci handlowe działające w naszym kraju. Związkowcy oczekują od sieci deklaracji, że pracownikom z Ukrainy nie będą oferowane umowy śmieciowe i gorsze warunki zatrudnienia. – Niezwykle ważne jest, aby Ukrainki były zatrudniane w polskich placówkach handlowych i magazynowych na sprawiedliwych zasadach. Niestety istnieje uzasadniona obawa, że nie zawsze tak będzie – czytamy w piśmie handlowej Solidarności.

Związkowcy wskazują, że już przed wybuchem wojny część sieci handlowych zatrudniała pracowników z Ukrainy nie bezpośrednio, ale za pośrednictwem agencji pracy tymczasowej. Według szacunków handlowej „S” w niektórych sieciach pracownicy agencji to nawet 30 proc. ogółu zatrudnionych. – Pracują na umowach śmieciowych, dostają mniej pieniędzy, nie mają prawa do zwolnienia lekarskiego czy urlopu – mówi Alfred Bujara.

W ocenie handlowej „S” pracownicy z Ukrainy są szczególnie narażone na nieuczciwe praktyki ze strony pracodawców. – Często są to osoby, które straciły dorobek całego życia. Nie znają polskich realiów, nie mają świadomości praw, które im przysługują. Bardzo prawdopodobne jest, że będą one godzić się na pracę na gorszych warunkach, nie mając świadomości, że są wykorzystywane – czytamy w piśmie skierowanym do POHiD. „Będziemy monitorować sytuację pracowników z Ukrainy zatrudnionych w handlu i podejmować zdecydowane działania, jeśli ich prawa będą łamane” – napisano w dokumencie.

Zarówno związki zawodowe, jak i branżowe organizacje pracodawców od dawna wskazują, że handel boryka się z coraz większym problemem niedoborów kadrowych. Szacunki Solidarności wskazują, że w skali kraju w branży brakuje ok. 200 tys. pracowników. Jak podkreśla Alfred Bujara, tę lukę mogą zapełnić właśnie pracownicy z Ukrainy. – To będzie korzyść dla wszystkich. Również dla polskich pracowników, którzy z powodu zbyt małej obsady sklepów od lat pracują dzisiaj ponad siły. Natomiast z punktu widzenia klientów większa liczba pracowników to lepsza jakość obsługi – tłumaczy przewodniczący.

(www.solidarnosc.org.pl)

Komunalni w zbiorowym sporze

Związkowcy z miejskich jednostek w Szczecinie są obecnie w fazie sporów zbiorowych ze swoimi pracodawcami. Część organizacji spisała już protokoły rozbieżności i czeka na mediatora, inni wciąż jeszcze prowadzą negocjacje.

Członkowie sekcji pracowników komunalnych spotkali się z przewodniczącym Zarządu Regionu Mieczysławem Jurkiem, by porozmawiać o stanie prowadzonego protestu. Przypomnijmy, że negocjacje o regulacji plac dla pracowników miejskich jednostek budżetowych zakończyły się fiaskiem: związkowcy z „Solidarności” domagali się podwyżki o tysiąc złotych brutto, miasto wyasygnowało po 210 złotych brutto średnio na etat plus dodatkowo 3 miliony na regulację dla pracowników sfery socjalnej.

sekcji. Kto się nie zdecyduje, musi być gotowy na prowadzenie negocjacji ze swoimi przełożonymi na własną rękę. W ramach sekcji, ta procedura będzie nieco inna: negocjacje przeprowadzi przewodniczący sekcji albo, po wniosku o pomoc – przewodniczący Zarządu Regionu.

W poszczególnych organizacjach obecna sytuacja przedstawia się bardzo różnie. W DPS-ie „Dom Kombatanta” w Szczecinie, związkowcy wciąż czekają na spotkanie z dyrektorem jednostki. Podobnie

Kolejne pikety pod Urzędem Miasta nie zmieniły sytuacji, organizacje związkowe zatem poczyniły dalsze kroki, ogłaszając wejście w spór zbiorowy.

- Trzeba uporządkować sposób działania sekcji. To pozwoli nam także na stworzenie jednego stopnia więcej podczas procesu negocjacji – zapowiedział M. Jurek. – Postulaty, które sformułowaliśmy nie znalazły szerokiego poparcia, frekwencja i zaangażowanie podczas kolejnych pikiet były coraz słabsze. Poprosimy was o przeprowadzenie walnych zebrań w organizacjach i przedstawienie nam uchwał o chęci wejścia do

jest w Straży Miejskiej. Tu jednak za brak komunikacji odpowiada obecna sytuacja i zwiększenie ilości obywateli w związku z zapewnieniem pomocy ukraińskim uchodźcom przez strażników.

- W Powiatowym Urzędzie Pracy w Szczecinie również mamy więcej obowiązków w związku z napływem Ukraińców. Wiemy, że będziemy mieć jeszcze więcej pracy, dlatego na razie nie wnosiliśmy o powołanie mediatora. Pozostajemy wciąż w sporze zbiorowym – mówiła Agnieszka Leszczyńska, przewodnicząca organizacji związkowej w PUP.

Beata Gogłóza, przewodnicząca

organizacji międzyzakładowej pracowników samorządowych, poinformowała, że w większości jednostek są już przygotowane protokoły rozbieżności. Zapowiedziała również, że w ciągu najbliższych dwóch tygodni wszystkie organizacje będą już je miały spisane.

Przewodniczący Mieczysław Jurek poinformował o zamiarze zakończenia sporu o podwyżki w sądzie arbitrażowym.

Przez najbliższe tygodnie, organizacje będą dopełniać wymagane procedury i przeprowadzać zebrania, by zdecydować o dalszym kształcie sekcji. Kolejne spotkanie – wkrótce.

Posiedzenie Zarządu Regionu

Na swoim marcowym posiedzeniu, Zarząd Regionu zajmował się przede wszystkim problemami, które skumulowały się w ostatnim czasie: pomocą dla ofiar wojny na Ukrainie i sytuacją organizacji związkowych NSZZ 'Solidarność', działającymi przy jednostkach miejskich w Szczecinie.

Jak poinformował Mieczysław Jurek – przewodniczący Zarządu Regionu, w części komunalnych organizacji jest problem ze sporami zbiorowymi, które powinny być wdrożone od dłuższego czasu. Niektóre z organizacji mają podpisane protokoły rozbieżności i czekają na ustanowienie mediatora, a inne nie są nawet zainteresowane uczestnictwem w sporze.

-Trzeba sobie jasno powiedzieć, że mamy problem z sekcją komunalną – poinformował M. Jurek. – Postulat tysiąca złotych podwyżki był przestrzelony, na pikietach, mimo szumnych zapowiedzi, wciąż był problem z frekwencją. Część pracowników uznała, że wystarczy im podwyżka o 250 złotych i odpuściła dalszą walkę. Musimy doprowadzić sprawę do końca i oddać ją do sądu arbitrażowego, ale nie chcemy na tym zakończyć. Planujemy dokonanie zmian w samej sekcji, by usprawnić jej działanie i poprawić aktywność. Trwają rozmowy i spotkania w tej sprawie.

Przewodniczący przedstawił też sytuację w Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji w Szczecinie, w którym wielotygodniowe negocjacje nie naprawiły sytuacji, nawet po ich przejściu od organizacji zakładowej przez Zarząd Regionu. Obecnie obie strony czekają na wejście mediatora. Przypomnijmy, że problemy w ZWiK-u rozpoczęły się gdy nowa prezeska firmy postanowiła dokonać zmian w organizacji pracy. Zaczęła od procesu wartościowania stanowisk pracy, które zostało zlecone firmie zewnętrznej, a następnie wypowiedziała układ zbiorowy.

Dariusz Głogowski, przewodniczący organizacji związkowej w firmie Agryf, spytał, czy związek ma doświadczenie z prowadzeniem spraw przez sądy arbitrażowe.

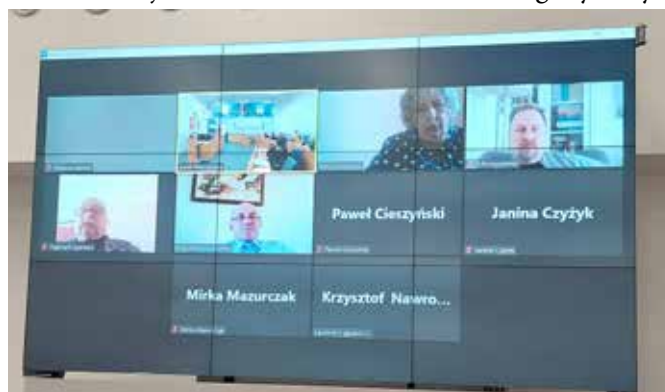
- Ostatnią organizacją, której sprawa trafiła pod arbi-

traż była PŻM. Pamiętamy, że tam wciąż były problemy, że utrudniano naszej organizacji działalność. Od tamtego czasu jest dużo spokojniej. Niestety, nie bardzo widzę wolę związkowców z jednostek miejskich do podobnych rozwiązań – tłumaczył M. Jurek.

Następnie, przewodniczący poinformował o fakcie wypowiedzenia pełnomocnictwa prawnikowi Zarządu Regionu przez Piotra Kłyżę, przewodniczącego organizacji przy PEC Świnoujście. Kłyż został w 2019 roku zwolniony z pracy za działalność związkową. W jego obronie, związkowcy przeprowadzili dużą pikietę w Świnoujściu. W sądzie pracy, Piotra Kłyżę reprezentował Przemysław Zgórzak – prawnik ZR. Niestety, na początku roku, pełnomocnictwo zostało wycofane.

- Namawiałem pana Piotra do przyjęcia propozycji strony przeciwnej, by porozmawiać o ugodzie. Podjęcie rozmów nie jest równoznaczne z zawarciem ugody, to tyl-

ko pewna możliwość. Niestety, pan Kłyż stanowczo odrzucił moją propozycję, a następnie poinformował mnie, że rezygnuje z reprezentacji Zarządu Regionu na rzecz wynajętego przez siebie prawnika – opowiadał członkom Zarządu Regionu Przemysław Zgórzak.

Pełnomocnictwo prawnika Zarządu Regionu nie zostało wypowiedziane natomiast przez drugiego zwolnionego za działalność przewodniczącego organizacji związkowej – Mariusza Kozaka z Castoramy w Stargardzie. W tym przypadku sprawa wciąż się toczy i nic nie wskazuje na jej szybkie zakończenie. Przewodniczący ZR – Mieczysław Jurek poprosił, by szef Podregionu Stargard – Stanisław Anasiński zmobilizował Mariusza Kozaka do większej aktywności związkowej.

Po przyjęciu apelu w sprawie rosyjskiej agresji na wolną Ukrainę, członkowie ZR przedyskutowali dotychczasowe efekty ogłoszonych zbiórek. Przewodniczący podziękował organizacjom związkowym, prywatnym osobom, przedsiębiorcom i przedstawicielom innych regionów za ich wielkie serce i wyjątkowa hojność. 80 tysięcy złotych, które wpłynęły na konto Zarządu Regionu, zostały przekazane dla Krajowej Sekcji Pogotowia Ratunkowego i Ratownictwa Medycznego.

- Kupiliśmy leki, pakiety pierwszej pomocy i specjalistyczny sprzęt medyczny, i zawieźliśmy go na Ukrainę, by przekazać do szpitala w Iwano-Frankiwsku. To była celowana pomoc i zależało nam, by szybko ją zrealizować. Chcieliśmy, by sprzęt i leki trafiły do Ukraińców, a nie do Rosjan. Dziś na szpital w Iwano-Frankiwsku spadły bomby, zatem mieliśmy rację spiesząc się z akcją – tłumaczył Dariusz Mądraszewski, przewodniczący KSPRiRM.

Część członków Zarządu miała wątpliwości, czy transport, który wyjechał razem z wyposażoną w pełni karetką, przekazaną przez szczecińskie pogotowie, został właściwie rozpropagowany.

-W telewizji mówili tylko, że karetkę przekazał marszałek województwa, pan Geblewicz, „Solidarności” nie było widać. Moje organizacje pytają, komu robimy reklamę takimi akcjami – pytano i proponowano, by ewentualne kolejne transporty realizować wyłącznie pod szyldem „Solidarności”.

- Bus był oflagowany naszymi flagami, na miejscu przekazaliśmy je też kolegom z Ukrainy. Informacja poszła do mediów, była na naszym firmowym facebooku, ukazała się też w zagranicznych mediach. Pojechaliśmy z karetką od pogotowia, bo taki zorganizowany transport jest łatwiejszy do zorganizowania – tłumaczył D. Mądraszewski.

Dyskusję zakończył Jacek Kramarczyk, przewodniczący organizacji przy PZM, zwracając uwagę na fakt, że kiedy toczy się wojna, to trzeba pomagać ludziom i nie patrzeć na polityczne szyldy.

Przewodniczący Mieczysław Jurek poinformował, że decyzją Komisji Krajowej, wszystkie regiony zostały zobowiązane do przekazywania zebrania środków i darów na rzecz centralnie prowadzonej akcji pomocowej. W ośrodkach czasowych NSZZ „Solidarność” w Jarnołtówku i Spale przebywa obecnie blisko 200 ukraińskich matek z dziećmi i to do nich trafiać ma cała pomoc.

Ostatnim tematem posiedzenia było Walne Zebranie Delegatów Regionu, zaplanowane na maj. Zebranie ma charakter sprawozdawczy.

-Jesteśmy na etapie szukania sali, która zapewniłaby

bezpieczeństwo uczestnikom i dawała możliwość zdalnego połączenia dla tych, którzy nie będą mogli być osobiście.

W Szczecinie jest o takie miejsce trudno, zwłaszcza, że potrzebujemy również miejsca, w którym spokojnie będziemy mogli zjeść obiad. Liczyliśmy na salę w ZUS-ie, ale ze względu na pandemię nie prowadzą wynajmów – mówił M. Jurek.

Stanisław Anasiński zadeklarował, że podejmie rozmowy o wynajmie Sali w Stargardzie. Dariusz Głogowski zaapelował, by ze względu na pandemię otworzyć biuro Zarządu Regionu, co z kolei wywołało szybka reakcję wiceprzewodniczącego Dariusza Mądraszewskiego:

-Biuro jest otwarte przecież cały czas, wymagamy tylko wcześniejszego umówienia się i zachowywania zasad ostrożności. Przez cały okres pandemii nikt nie odszedł z biura bez pomocy.

Rolnicy chcą zmian

Rozmowa z Edwardem Kosmalem

– przewodniczącym ZRW NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych

- Początek roku przyniósł protesty rolników. Wyjechaliście państwo na drogi w regionie, piketowaliście także Urząd Wojewódzki, domagając się reakcji państwa na coraz gorszą sytuację ekonomiczną rolnictwa. Na czym dokładnie polega główny problem?

- Obecna sytuacja jest wypadkową wielu różnych trendów o zasięgu globalnym, polityki Unii Europejskiej, sytuacji gospodarczej i politycznej w kraju, a także zjawisk o zasięgu regionalnym. Napaść Rosji na Ukrainę nadała jej dodatkowego, dramatycznego kontekstu. My, rolnicy, poprzez wielopokoleniowe obcowanie z naturą, zyskaliśmy wręcz „genetyczną„ zdolność wyczuwania zagrożeń związanych z próbami wcielenia w życie wszelkich niezgodnych z prawami naturalnymi koncepcji i ideologii. Przykładem jest chociażby sprzeciw wobec ideologii komunistycznej i związanej z nią kolektywizacji w rolnictwie, a także neoliberalnej polityce po 1989r.

Tak jest również obecnie. W stanowisku Zachodniopomorskiej Rady Wojewódzkiej NSZZ RI „Solidarność” z dnia 21 sierpnia 2021r., zwróciliśmy uwagę na zagrożenia dla bezpieczeństwa i suwerenności żywnościowej związane z gwałtownym rozwojem przemysłowych form wytwarzania żywności i ekspansją globalnych sieci handlowych oraz marginalizacją detalicznego handlu żywnością, co w przypadku przerwania łańcuchów dystrybucji grozi głodem na ogromną skalę. Nie przypuszczaliśmy, że życie tak szybko i boleśnie potwierdzi nasze obawy.

W naszym stanowisku zwróciliśmy również uwagę na niebezpieczeństwa związane ze zmianami Wspólnej Polityki Rolnej wynikające z Europejskiego Zielonego Ładu, które w naszej ocenie przyczynią się do pogorszenia konkurencyjności unijnego rolnictwa, w tym rolnictwa polskiego. Uważamy, że proponowane zmiany uderzą głównie w gospodarstwa rodzinne, nie będzie ich bowiem stać na inwestycje dostosowujące je do nowych wymogów. Wszystko to może zagrozić suwerenności i bezpieczeństwu żywnościowemu Unii Europejskiej, co w kontekście wojny na Ukrainie szybko nabiera realnych kształtów.

Jesienią ubiegłego roku, bieg zdarzeń uległ gwałtownemu przyspieszeniu. Gwałtowny wzrost cen gazu, a także wstrzymanie eksportu nawozów przez największych producentów- Chiny, Rosję i Białoruś doprowadziły do gwałtownego wzrostu cen.

Pragnąc zwrócić uwagę rządzących na gwałtownie pogarszającą się sytuację w obszarze wytwarzania żywności, co zaczęło realnie zagrażać suwerenności i bezpieczeństwu żywnościowemu naszego kraju, doprowadziliśmy do dwóch spotkań rolników z wojewodą i postami Prawa i Sprawiedliwości w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim. Mimo że w końcu października nastąpiła zmiana na stanowisku ministra rolnictwa, a nowy minister Henryk Kowalczyk pełni również funkcję wicepremiera, to podejście rządu do zgłaszanych przez nas problemów nie uległo radykalnej zmianie. W początkach listopada, nowy minister w towarzystwie zachodniopomorskich posłów PiS spotkał się z przedstawicielami naszego środowiska, jednak przebieg spotkania rolników rozczarował. W efekcie obradująca w dniu 5 stycznia 2022r. Zachodniopomorska Rada Wojewódzka podjęła uchwałę o rozpoczęciu akcji protestacyjnej na terenie województwa zachodniopomorskiego, wyznaczając termin jej rozpoczęcia na 18 stycznia 2022r.

- Jednym z Waszych postulatów jest wprowadzenie rozwiązań, które złagodzą negatywne skutki pandemii i pogody. Jak miałyby one wyglądać?

- Dotykamy tu problemu specyfiki naszego regionu. Warto przypomnieć, że przed 1989r. prawie 80% gruntów rolnych było w posiadaniu Państwowych Gospodarstw Rolnych. Ich gwałtowna likwidacja oprócz ludzkich dramatów, zaowocowała przejściem większości tych gruntów przez spółki z obcym kapitałem. Dzięki zdecydowanej postawie zachodniopomorskich rolników, a także wsparciu Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność”, znaczną część tych gruntów udało się odzyskać i przeznaczyć na powiększenie rodzinnych gospodarstw rolnych. W efekcie struktura obszarowa gospodarstw rolnych w naszym województwie różni się dość istotnie od średniej krajowej, a nawet innych województw zachodniej i północnej Polski. Gospodarstwa rolne praktycznie zostały pominięte w pomocy covidowej państwa. Niewielka pomoc trafiła jedynie do niewielkich producentów warzyw i kwiatów, a także bezpośrednich dostawców na rynek mięsa. Zaczyna się utrwalać praktyka, że jeżeli państwo kieruje jakąś pomocą do rolnictwa, to trafia ona do gospodarstw małych. Trudno oprzeć się wrażeniu, że chodzi bardziej o głosy wyborcze (za mniejszą kwotą można kupić więcej głosów) niż o zapewnienie suwerenności żywnościowej. Czasami mamy wrażenie, iż jesteśmy karani za to, że odebraliśmy ziemię obcemu kapitałowi.

- Żądacie także dopłat za skutki suszy w naszym regionie. Czy faktycznie były one tak dotkliwe? Dlaczego postulujecie, by łąki i pastwiska wyceniać jak uprawy ozime?

- W ostatnich kilku latach doświadczamy gwałtownych zmian klimatycznych. W naszym regionie objawiają się one prawie całkowitym brakiem opadów od kwietnia do końca czerwca, czyli w miesiącach decydujących o plonach. Dodatkowo w końcu czerwca występu-

je kilkudniowy okres bardzo wysokich temperatur, gwałtownie przerywający wegetację, którego efektem jest słabe wypełnienie ziaren zbóż oraz zasychanie roślin okopowych. Zjawiska te na tle kraju występują szczególnie intensywnie. Trudno uwierzyć, że jeszcze niedawno mieliśmy umiarkowany klimat morski. Co do wielkości strat, to nie mogę się wypowiedzieć, od dwóch lat straty szacuje specjalna aplikacja, która ocenia elektroniczne wnioski rolników. Nie wiem czy, a jeżeli tak, to na jakim poziomie możliwe jest sumowanie strat. Postulat dotyczący łąk i pastwisk pojawił się dlatego, że straty w tych uprawach dotychczas nie były oceniane, a ich wyschnięcie skutkuje brakiem lub niedostateczną ilością paszy, szczególnie dla bydła.

- Waszymi postulatami są także kredyty preferencyjne dla rolników oraz wprowadzenie systemu ubezpieczeń. Dlaczego to tak ważne?

- Obecny system bankowy nie uwzględnia specyfiki w jakiej działają gospodarstwa rolne, czyli wolniejszego obrotu pieniądza oraz ryzyka związanego z warunkami atmosferycznymi. Banki, w większości będące własnością obcego kapitału, oceniają efektywność gospodarstw rolnych w których w większości przypadków mamy do czynienia z jednym obrotem pieniądza w skali roku, na tych samych zasadach co podmiotów działających w innych obszarach np. w handlu gdzie pieniądzem obraca się kilka, a nawet kilkanaście razy w ciągu roku.

Naszym zdaniem, niezbędne jest wprowadzenie modelu bankowości będącej własnością państwa, obsługującej rolnictwo, co będzie również instrumentem zabezpieczającym naszą suwerenność żywnościową.

Zmiany wymaga również system ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, gdyż problem strat powodowanych przez coraz częściej występujące anomalie pogodowe narasta. Obecnie obowiązujący system nie odpowiada na te wyzwania. W 2020 r. ubezpieczonych było tylko ok 30% powierzchni upraw. Głównie jego wady to zbyt wysokie stawki ubezpieczeń, zaniżanie przez ubezpieczycieli rozmiarów szkody i niejasne zasady wyciszania

odszkodowań, a także kwestionowanie przez ubezpieczycieli przyczyn wystąpienia szkody.

Konieczne jest całościowe i systemowe zarządzanie ryzykiem w rolnictwie, a jego istotą powinna być identyfikacja źródeł ryzyka w gospodarstwach rolnych, edukacja rolników w zakresie doboru właściwych instrumentów zarządzania ryzykiem oraz działania państwa w zakresie zapobiegania ryzykom oraz łagodzenia ich skutków.

- „Solidarność” Rolników Indywidualnych odbyła już rozmowy z ministrem rolnictwa Henrykiem Kowalczykiem. Jakie ustalenia na nich zapadły?

- Po naszej styczniowej akcji protestacyjnej miały miejsce dwie tury rozmów, 3 lutego br. w Barzkowicach oraz 18 lutego w Warszawie. Dawały one nadzieję na dalszy konstruktywny dialog i stopniowe rozwiązywanie zgłaszanych przez nas problemów.

Uzgodniono konieczności udoskonalenia i modernizacji aplikacji suszowej oraz potrzebę pilnych zmian w zakresie jej funkcjonowania, a także podjęcie pilnych prac nad systemem ubezpieczeń upraw i zwierząt.

Minister uznał potrzebę zmian Planu Strategicznego w obszarze płatności redystrybucyjnych w sposób uwzględniający wszystkie gospodarstwa rodzinne w rozumieniu ustawy UKUR, a także zmian w obszarze planowanych ekoschematów.

Przyjęliśmy zapewnienie ministra o zmianie zasad naliczania czynszów dzierżawnych za grunty z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (przyjęcie

do rozliczeń ceny pszenicy z ostatnich 11 kwartałów, podobnie jak w przypadku podatku rolnego) oraz możliwości wydłużenia okresu spłaty należności za zakupione grunty rolne z Zasobu.

Co najważniejsze, w ciągu miesiąca miała nastąpić wypłata rekompensat za straty poniesione w wyniku zeszłorocznej suszy, na zasadach uzgodnionych w trakcie naszych rozmów.

Niestety do chwili obecnej nie odnotowaliśmy żadnego postępu w realizacji powyższych ustaleń.

- Czy planujecie kolejne protesty? Jeśli tak - to kiedy i w jakiej formule?

- W obecnej sytuacji prowadzenie dużych akcji protestacyjnych byłoby działaniem nieodpowiedzialnym. Jednak polityka rządzących od czasu pamiętnej „Piątki dla zwierząt” są dla naszego środowiska zupełnie niezrozumiałe.

Popieramy działania w zakresie uzyskania niezależności energetycznej i wzmocnienia zdolności obronnych państwa, jednak rząd kompletnie ignoruje problemy związane z zapewnieniem suwerenności i bezpieczeństwa żywnościowego państwa.

Nasz rząd jest bardziej lojalny wobec Komisarza Janusza Wojciechowskiego, który jest twarzą rolniczej części Europejskiego Zielonego Ładu, który ma uzależnić kraje Unii Europejskiej, w tym Polski od importu żywności, co w kontekście obecnych wydarzeń skłania do refleksji nad genezą tego projektu.

Jeżeli obecne wydarzenia nie skłonią rządzących do refleksji i zmiany polityki w tym obszarze oraz podjęcia racjonalnych działań, to dalsze protesty będą nieuniknione i będzie to walka o być albo nie być gospodarstw. Formę tych protestów trudno przewidzieć, gdyż mogą to być protesty spontaniczne.

- W kraju głośno też o protestach rolników zrzeszonych w Agrounii. Czy prowadzicie rozmowy o połączeniu sił?

- Lider Agrounii Michał Kołodziejczak deklaruje przekształcenie swojego ugrupowania w partię polityczną. My tej koncepcji nie popieramy, co nie przekreśla możliwości współdziałania w pewnym zakresie i okolicznościach.

- Dziękuję za rozmowę.

Wielkanocne przysmaki

Zbliżają się święta wielkanocne i coroczny problem każdej pani domu: czym zaskoczyć gości? Proponujemy trzy przepisy z kulinarnych blogów na niebanalne potrawy, które nie tylko świetnie smakują ale będą także prawdziwą dekoracją wielkanocnego stołu.

**WIELKANOCNA BABKA
CZEKOLADOWA Z KARDAMONEM**

Składniki:

5 dużych jajek
1 i 1/4 do 1 i 1/2 szklanki drobnego cukru do wypieków
1 szklanka mąki pszennej
1/3 szklanki skrobi ziemniaczanej
1/3 szklanki kakao
200 g masła
1 czubata łyżeczka proszku do pieczenia (1 łyżeczka = 5 ml)
2 łyżeczki zmielonego kardamonu (niekoniecznie)
Wszystkie składniki powinny być w temperaturze pokojowej.
Formę o pojemności około 2,1 litra (patrz zdjęcie) wysmarować masłem, oprószyć mąką pszenną, nadmiar mąki strzepać.
Jajka (w całości, nie oddzielamy białek od żółtek) i cukier umieścić w misie miksera. Ubijać (końcówkami miksera do ubijania piany z białek) na najwyższych obrotach miksera do momentu uzyskania jasnej, puszystej mieszanki, która nawet potroi swoją objętość. Mikserem planetarnym masa jajeczna powinna być ubijana od 7 – 10 minut, mikserem ręcznym od 10 – 15 minut. Masa podnoszona na mieszadło miksera powinna opadać lekko w postaci wstążki na resztę ciasta i pozostawać na jej powierzchni przez kilka dobrych sekund.
Mąkę pszenną wymieszać ze skrobią ziemniaczaną, kakao, kardamonem (jeśli dodajemy) i proszkiem do pieczenia. Składniki po wymieszaniu przesiać bezpośrednio do mieszanki jajecznej. Delikatnie wymieszać szpatułką do połączenia. W międzyczasie masło roztopić w garnuszku, wrzące wlać do ciasta, wymieszać szpatułką tylko do dokładnego połączenia się składników.

Ciasto przelać do przygotowanej wcześniej formy. Piec w temperaturze 160 – 170°C, bez termoobiegu, przez około 45 minut lub dłużej, do tzw. suchego patyczka. Wyjąć z piekarnika, po kilku minutach przełożyć na patere, by babka przestygła. Przed podaniem poleać polewą czekoladową i dowolnie udekorować.

Polewa czekoladowa:

80 ml śmietany kremówki 36%
80 g gorzkich chipsów czekoladowych lub posiekanej deserowej czekolady
W małym garnuszku umieścić śmietanę kremówkę. Podgrzać, prawie do wrzenia, zdjąć z palnika. Do śmietanki wysypać czekoladę i odstawić na 2 minuty. Po tym czasie wymieszać do powstania gładkiego sosu czekoladowego. Odczekać do lekkiego zgęstnienia polewy.

(przepis i zdjęcie: www.mojewypieki.com)

WIELKANOCNY LEŚNY MECH

Składniki na ciasto szpinakowe:

200 g świeżego lub mrożonego szpinaku
3 jajka
1 szklanka cukru
2/3 szklanki oleju roślinnego
2 szklanki mąki pszennej
2 łyżeczki proszku do pieczenia
Świeży szpinak włożyć do garnka i mieszając podgrzewać ok. 2 minuty aż zwiędnie, następnie zmiksować na gładki mus blenderem ręcznym «żyrafą» w wysokim i wąskim plastikowym pojemniku (w razie potrzeby dodać łyżkę wody). Szpinak mrożony rozmrozić, odcisnąć z nadmiaru wody i zmiksować jak powyżej.
Jajka ogrzać (w temp. pokojowej lub w ciepłej wodzie).

Piekarnik nagrzać do 180 stopni C. Formę 20 x 30 cm wyłożyć papierem do pieczenia.

Jajka wbić do miski, dodać cukier i ubić na puszystą oraz jasną masę (ok. 7 minut). Następnie ciągle ubijając dodawać po łyżeczce olej. Dodać mus ze szpinaku i zmiksować na małych obrotach miksera do połączenia się składników. Oddzielnie przesiać mąkę i dokładnie wymieszać z proszkiem do pieczenia. Przesypać do ubitych jajek i zmiksować na małych obrotach do połączenia się składników. Masę wylać do przygotowanej formy i wstawić do nagrzanego piekarnika. Piec przez ok. 30 minut do suchego patyczka. Wyjąć i całkowicie ostudzić.

Po ostudzeniu odciąć wierzch ciasta (kopułkę, ok. 1/3 ilości ciasta) i łyżeczką wyjąć zielone ciasto. Dolne ciasto ułożyć na talerzu lub paterze. Można je opcjonalnie skropić likierem cytrynowym.

Krem cytrynowy:

250 g serka mascarpone (zimnego)

200 ml śmietanki 36% lub 30% z kartonika (zimnej)

1 łyżeczka startej skórki cytryny lub 1 łyżka likieru cytrynowego lub 1/2 łyżeczki aromatu cytrynowego

1 łyżka cukru wanilinowego

4 łyżki cukru pudru

1 op. śmietan-fix (opcjonalnie)

Do miski miksera włożyć schłodzone mascarpone i śmietankę, dodać skórkę z cytryny (likier lub aromat) oraz cukier wanilinowy i cukier puder. Ubijać przez kilka minut aż masa zwiększy objętość i będzie puszysta. Pod koniec można dodać śmietan-fix.

Na dolną, całkowicie ostudzoną część ciasta wyłożyć krem, dodać obrane i pokrojone w kosteczkę kiwi lub inne owoce, posypać lub obłożyć pokruszonym zielonym ciastem. Udekorować np. jadanymi jajeczkami.

(przepis i zdjęcie: www.kwestiasmaku.com)

JAJKA W ŁOSOSIU

Składniki:

łosoś wędzony; jajka; rzeżucha; majonez; musztarda; sól morską; pieprz

Jajka gotujemy na twardo, zalewamy zimną wodą, tłuczymy skorupkę, a po kilku minutach obieramy. Przycinamy odrobinę jajka na jednym końcu, tak aby można je było postawić na ściętej części. Następnie ucinamy około 1/3

jajka z górnej części wraz z kawałeczkiem żółtka. Ścięte białko odkładamy (nie będzie potrzebne), a żółtko kruszymy. W małej miseczce łączymy majonez musztardą.

Na blacie rozkładamy plastry łososia, składamy je wzdłuż na pół. Kładziemy na nich gałązki rzeżuchy, następnie układamy jajka i owijamy je łososiem. Jajka ustawiamy na talerzu na przyciętej, dolnej części. Na ściętą, górną część jajka nakładamy po łyżeczce mieszanki majonezu z musztardą, posypujemy pokruszonym żółtkiem. Gotowe gniazda z łososia przyprawiamy solą oraz świeżo zmielonym czarnym pieprzem.

(przepis i zdjęcie: mojegotowanie.pl)

JAJKA FASZEROWANE PASTĄ Z BURAKA

Składniki:

8 jajek

1 mały burak

Łyżka soku z cytryny

1 kopsiasta łyżka gęstego jogurtu

Sól i pieprz

Szczypior

2 łyżki pestek słonecznika

Zacynamy od upieczenia buraka. Zawijamy go w folię aluminiową i wkładamy na 1 godzinę do piekarnika nagrzanego do 180C. Po tym czasie wyjmujemy buraka z piekarnika i pozostawiamy do ostygnięcia, po czym obieramy go ze skóry.

W międzyczasie jajka gotujemy na twardo, wyjmujemy je z wody, pozostawiamy do ostygnięcia a później obieramy je i kroimy na połówki.

Aby przygotować pastę z buraka łączymy ze sobą pokrojonego w mniejsze kawałki buraka, wyjęte z ugotowanych jaj żółtka, jogurt i sok z cytryny. Następnie blendujemy wszystko na gładką masę. W międzyczasie pestki słonecznika prażymy na suchej patelni przez kilka minut.

Pastę z buraka doprawiamy do smaku solą i pieprzem. Na koniec połówki jajek wypełniamy pastą z buraka i posypujemy posiekany szczypior i pestkami słonecznika. Jajka faszerujemy tuż przed podaniem aby jak najdłużej zachowały swój piękny i świeży wygląd, gdyż po jakimś czasie zabarwiają również białka!

(przepis i zdjęcie: www.mmcooking.pl)

Jak zatrudniać?

Zmieniająca się rzeczywistość gospodarcza, wymaga od przedsiębiorców dużej elastyczności w kwestii zatrudniania. Zatrudnienie pracowników generuje koszty: szkolenia, badania lekarskie, wynagrodzenie itd. Powstają dylematy nie tylko kogo zatrudnić (bo jak wiemy rynek pracy nie jest łatwy), ale w szczególności na jakiej podstawie? Zawrzeć umowę o pracę, jeśli tak to na jaki okres? A może zawrzeć umowę zlecenia? Umowy o pracę i umowy zlecenia dominują, jednak czy nie ma innych alternatyw? W niniejszym artykule przypomnę czytelnikom jakimi rodzajami umów o pracę dysponujemy na podstawie przepisów Kodeksu pracy, kiedy można powierzyć wykonywanie innej pracy zarobkowej na podstawie cywilnoprawnej umowy zlecenia, jakie warunki trzeba spełnić, aby zatrudnić stażystę lub zawrzeć umowę o praktykę absolwencką.

Podstawowym aktem prawnym, z którego korzystają przedsiębiorcy w zakresie zatrudniania pracowników jest oczywiście ustawa z 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy. Zgodnie z art. 25 § 1 przedmiotowego aktu prawnego wyróżniamy trzy podstawowe rodzaje umów – umowę o pracę na okres próbny, umowę o pracę na czas określony oraz umowę o pracę na czas nieokreślony.

Umowa o pracę na okres próbny może być zawarta na czas nie przekraczający trzech miesięcy. Co do zasady nie powinna być zawierana przez jednego pracodawcę z tym samym pracownikiem więcej niż raz, ale jest wyjątek - ograniczenie to nie obejmuje sytuacji, gdy kolejna umowa o pracę na okres próbny dotyczy innego stanowiska lub też przerwa w zatrudnieniu pracownika wynosiła co najmniej trzy lata.

Umowa o pracę na czas określony może być zawierana pomiędzy tym samym pracodawcą i pracownikiem maksymalnie trzy razy w ciągu 33 miesięcy. Przekroczenie któregoś z podanych wyżej limitów skutkuje przekwalifikowaniem umowy na czas określony w umowę zawartą na czas nieokreślony. Wskazać jednak należy, że i w tym przypadku ustawodawca przewidział wyjątki, bowiem ograniczenia te nie dotyczą

umowy zawartej w celu zastępstwa pracownika w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności w pracy, w celu wykonywania pracy o charakterze dorywczym lub sezonowym, w celu wykonywania pracy przez okres kadencji, a także w przypadku, gdy pracodawca wskaże obiektywne przyczyny leżące po jego stronie. W tym ostatnim przypadku pracodawca powinien pamiętać o zawiadomieniu właściwego okręgowego inspektora pracy w formie pisemnej lub elektronicznej, w terminie 5 dni roboczych od dnia jej zawarcia i wskazaniu przyczyn zawarcia takiej umowy. Z doświadczenia kontrolnego wynika, że pracodawcy chętnie korzystają z umowy o pracę zawieranej na czas zastępstwa pracownika.

Umowa na zastępstwo jest rodzajem umowy zawieranej na czas określony. Największy problem generuje fakt, że strony nie zawsze wiedzą (a najczęściej nie wiedzą), jaki będzie okres obowiązywania zawieranej umowy, trudno bowiem przewidzieć np. czas nieobecności pracownika spowodowanej chorobą. W umowie na zastępstwo można wpisać, że umowa zawierana jest na czas nieobecności zastępowanego pracownika. Umowa na zastępstwo jest umową terminową, w związku z tym rozwiązuje się z chwilą upływu terminu, na jaki została zawarta tj. z dniem powrotu zastępowanego pracownika.

Po wyczerpaniu limitów określonych przepisami prawa (opisanych wyżej), dających podstawę do zawierania umów o pracę na czas określony, pozostaje do dyspozycji wyłącznie umowa o pracę na czas nieokreślony. Nie ma przeszkód, aby strony od razu zawarły taką umowę. Przepisy nie nakładają na pracodawcę obowiązku poprzedzania umowy o pracę na czas nieokreślony umową na okres próbny czy umową (lub umowami) o pracę na czas określony. Umowę o pracę na czas nieokreślony pracodawca może zawrzeć z pracownikiem w każdym momencie. Trzeba jednak pamiętać, że rozwiązanie przez pracodawcę umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony (za wypowiedzeniem czy bez wypowiedzenia), wiąże się z obowiązkiem wskazania przyczyny tegoż rozwiązania (czy

wypowiedzenia). Przepisy prawa pracy nie zawierają katalogu przyczyn, które uzasadniałyby wypowiedzenie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony lub rozwiązanie umowy przez pracodawcę bez zachowania okresu wypowiedzenia. Pomocna przy wskazywaniu przyczyny wypowiedzenia (lub rozwiązania bez wypowiedzenia) umowy o pracę jest linia orzecznicza. W wyroku z 13 października 1999 r., I PKN 304/99, niepubl., Sąd Najwyższy stwierdził, że przyczyna wypowiedzenia musi być uzasadniona, konkretna i prawdziwa. Pracodawca składając oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o pracę lub rozwiązaniu umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia nie może wskazać przyczyny rozwiązania umowy w sposób ogólny. W wyroku z 19 lutego 1999 r., I PKN 571/98, OSNAPIUS 2000, nr 7, poz. 266 oraz wyroku z 10 listopada 1998 r., I PKN 434/98, OSNAPIUS 1999, nr 21, poz. 688 Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że pracodawca nie może uzasadniać w sądzie wypowiedzenia umowy o pracę inną przyczyną, niż wskazana w wypowiedzeniu. Natomiast przyczyna zwolnienia pracownika w trakcie procesu może być uzupełniania i doprecyzowywana (wyrok SN z 19 maja 2004 r., I PK 495/03, niepubl.).

Pracodawcy często stają przed trudnym wyborem dotyczącym rodzaju umowy, która ma być zawarta pomiędzy nimi a osobą zainteresowaną zatrudnieniem. Dylemat nie ogranicza się jednak do wybrania rodzaju łączącej strony umowy o pracę, ale czy w ogóle powinna zostać zawarta umowa o pracę czy też wystarczająca będzie umowa prawa cywilnego. Co więcej, na wybór formy zatrudnienia muszą się zgodzić obie zainteresowane strony. Z doświadczenia kontrolnego inspektorów pracy wynika, że np. przedsiębiorcy działający w rejonach turystycznych od lat chętnie powierzają wykonywanie innej pracy zarobkowej na podstawie umów zlecenia uczniom i studentom z uwagi na fakt, że osoby te do ukończenia 26 roku życia nie podlegają zgłoszeniu do ubezpieczenia społecznego oraz korzystają z ulgi podatkowej (zwolnienie z podatku), co ma istotny wpływ na ➔

koszty pracy i wysokość wypłacanego wynagrodzenia. Zawieraniu umów cywilnoprawnych, w okresie sezonu letniego sprzyja również krótki okres prowadzenia działalności, dorywczość, sezonowość i zlecenie usług do różnych.

O czym warto pamiętać zawierając umowę zlecenia? Przede wszystkim o brzmieniu art. 22 Kodeksu pracy, który stanowi, że przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Zatrudnienie w warunkach określonych powyżej jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy. Nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu wyżej wskazanych warunków wykonywania pracy.

Zawierając umowę zlecenia (niezależnie od tego, czy zleceniobiorca podlega zgłoszeniu do ubezpieczenia społecznego czy też nie) należy pamiętać, że w związku z wejściem w życie od 1 stycznia 2018 r. minimalnej stawki dla wykonujących inną pracę zarobkową na podstawie m.in. umów zlecenia, zleceniobiorcy należy zagwarantować minimalną stawkę wynagrodzenia, która w 2022 roku wynosi 19,70 zł brutto za godzinę pracy. Strony umowy zlecenia powinny ustalić sposób potwierdzania liczby godzin przepracowanych w danym miesiącu przez zleceniobiorcę, w celu prawidłowego ustalenia wynagrodzenia za pracę.

Coraz większym zainteresowaniem przedsiębiorców cieszą się umowy o praktyki absolwenckie, uregulowane ustawą z 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich. Przedmiotowa ustawa określa zasady odbywania praktyki. Co warto podkreślić, praktyki absolwenckie nie są kierowane wyłącznie do osób po studiach. Umowę o praktyki może podpisać osoba, która ukończyła co najmniej gimnazjum lub ośmioletnią szkołę podstawową i w dniu rozpoczęcia praktyk nie przekroczyła 30 roku życia. Praktyka ma na celu ułatwienie absolwentom uzyskiwania doświadczenia i nabywania umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania pracy. Ustawo-

dawca nie narzuca żadnych programów praktyk, to organizator praktyki (firma) ustala jakie zadania będzie wykonywał praktykant. Podstawą jest pisemna umowa nazwana „umową o praktykę absolwencką”, nie jest to umowa o pracę. Jest to umowa regulowana przepisami ustawy o praktykach absolwenckich jw. Maksymalny okres jej trwania wynosi do trzech miesięcy u jednego pracodawcy. W treści umowy strony powinny ustalić, czy praktyka jest odpłatna czy nie, a jeśli jest odpłatna to należy wskazać wysokość świadczenia pieniężnego. Maksymalnie można ustalić kwotę do 200 procent minimalnego wynagrodzenia. Od umowy o praktykę absolwencką nie są opłacane składki na ubezpieczenia społeczne. Praktykant jest objęty wyłącznie ubezpieczeniem wypadkowym. Nie ma jednak przeciwwskazań, aby osoba odbywająca praktykę była zarejestrowana jako osoba bezrobotna w powiatowym urzędzie pracy. Organizator praktyki powinien zapewnić praktykantowi bezpieczne i higieniczne warunki. Podmiot przyjmujący na praktykę, na wniosek praktykanta, jest obowiązany wystawić na piśmie zaświadczenie o rodzaju wykonywanej pracy i nabytych umiejętnościach.

Poza praktyką absolwencką dużą popularnością cieszą się także staże. Staż pozwala na zmianę lub podniesienie kwalifikacji, zdobycie doświadczenia czy pozyskanie nowych umiejętności. Art. 2 pkt 34 ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy definiuje pojęcie stażu wskazując, że oznacza on nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Chcąc korzystać z instytucji stażu, o jakim mówi ww. ustawa trzeba spełnić określone warunki. Potencjalny stażysta musi zarejestrować się w powiatowym urzędzie pracy jako osoba bezrobotna. Starosta może skierować bezrobotnego do odbycia stażu do pracodawcy, rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub pełnoletniej osoby fizycznej, prowadzącej działalność gospodarczą na terytorium RP. Staż, co do zasady, nie przekracza 6 miesięcy, może być przedłużony do 12 miesięcy, ale wyłącznie dla bezrobotnego do 30 roku życia. Staż odbywa się na podstawie umowy zawartej

przez starostę z pracodawcą, według programu określonego w umowie. Przy ustalaniu programu powinny być uwzględnione predyspozycje psychofizyczne i zdrowotne, poziom wykształcenia oraz dotychczasowe kwalifikacje zawodowe bezrobotnego. Program powinien określać: nazwę zawodu lub specjalności, której program dotyczy, zakres zadań wykonywanych przez bezrobotnego, rodzaj uzyskiwanych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych, sposób potwierdzenia nabytych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych, opiekuna osoby objętej programem stażu. Nadzór nad odbywaniem stażu przez bezrobotnego sprawuje starosta. Pracodawca po zakończeniu realizacji programu, o którym mowa wyżej, wydaje opinię zawierającą informacje o zadaniach realizowanych przez bezrobotnego i umiejętnościach praktycznych pozyskanych w trakcie stażu. Starosta wydaje bezrobotnemu zaświadczenie o odbyciu stażu. Bezrobotnemu w okresie odbywania stażu przysługuje stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku dla bezrobotnego (podstawowy zasiłek dla bezrobotnych to obecnie 1240,80 zł brutto). Na wniosek bezrobotnego odbywającego staż pracodawca jest obowiązany do udzielenia dni wolnych w wymiarze 2 dni za każde 30 dni kalendarzowych odbywania stażu. Za dni wolne przysługuje stypendium. Za ostatni miesiąc odbywania stażu pracodawca jest obowiązany udzielić dni wolnych przed upływem terminu zakończenia stażu.

Niewątpliwą zaletą stażu jest możliwość aktywizacji zawodowej, szczególnie jeśli ktoś z jakiegoś powodu (np. brak kwalifikacji, czy doświadczenia) nie mógł znaleźć zatrudnienia. Firma powierzająca staż, przez kilka miesięcy ma do dyspozycji stażystę, który wykonuje różne zadania, a jednocześnie nie ponosi z tego tytułu żadnych kosztów. Koszty stypendium wypłacanego stażysty są pokrywane przez starostwo. Stażysta, który spełnia oczekiwania firmy, najczęściej po okresie stażu jest w niej zatrudniany. W związku z tym staż dla firmy to ekonomiczny sposób na rekrutację nowych kandydatów do pracy, a dla stażysty czas na zdobycie doświadczenia i zatrudnienia.

*Iwona Lelo-Kędzierska
Nadinspektor pracy*

Okręgowy Inspektorat Pracy w Szczecinie

Cegiełka na muzeum ks. Jerzego

Prezydium KK NSZZ Solidarność z Przewodniczącymi Regionów NSZZ Solidarność podjęło następujące ustalenia:

dane do wpłat CEGIEŁKI na wsparcie budowy muzeum ks. Jerzego w Okopach –

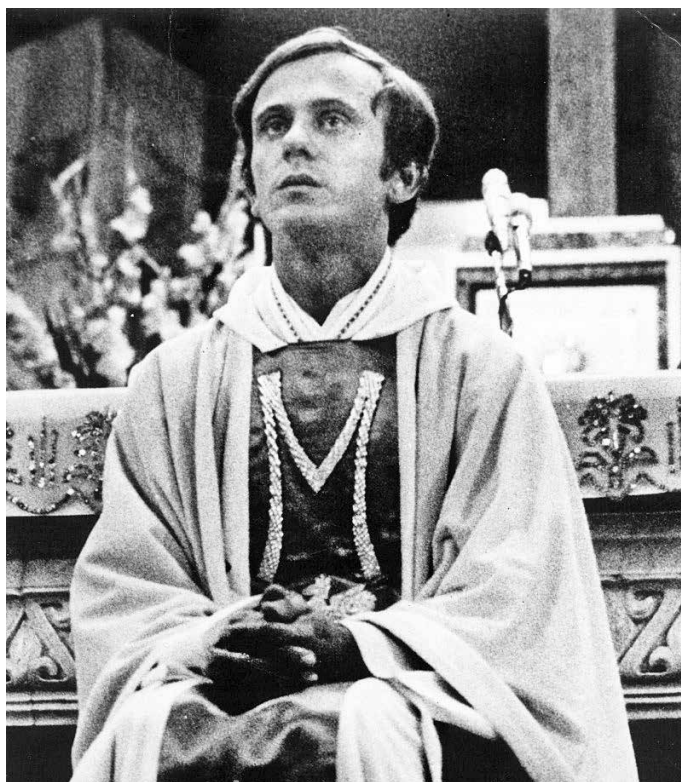
– konto w PLN – Komisja Krajowa NSZZ Solidarność
bank: Powszechna Kasa Oszczędnościowa Bank Polski
Spółka Akcyjna, 05-515 Warszawa, ul. Puławska 15
nr r-ku 05 1120 1811 0000 0902 0138 8693.

Sposoby rozliczania są następujące:

Komisja Krajowa NSZZ Solidarność otrzymała od Fundacji „DOBRO” w depozyt partię cegiełek

-Zarządy Regionów NSZZ Solidarność będą mogły pobrać z siedziby KK w Warszawie ,ul. Prosta 30 cegiełki w depozyt na podstawie poświadczenia odbioru ze zobowiązaniem wpłaty (ilość sztuk x 50zł) na podane wyżej konto bankowe.

-pozostałe struktury Związku , Organizacje Społeczne , osoby fizyczne itp. będą mogły odebrać zakupione cegiełki w siedzibie KK w Warszawie po przedstawieniu dowodu wpłaty na konto KK.

Pamięci Żołnierzy Wyklętych

1 marca to Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych. W Szczecinie uroczystości odbyły się pod bramą Aresztu Śledczego przy ulicy Kaszubskiej oraz pod gmachem Wojewódzkiej Komendy Policji przy ulicy Małopolskiej.

– Stoimy tutaj aby wyrazić hołd, szacunek i dowód naszej pamięci dla żołnierzy wyklętych. Nie zapominajmy, o tych którzy są bohaterami. Walczyli najpierw z bronią w ręku z nazistami, a potem z komunistami którzy chcieli wymazać Polskę z mapy Europy – powiedział Zbigniew Bogucki, wojewoda zachodniopomorski.

Po przemówieniach, delegacje złożyły kwiaty pod

tablicą, poświęconą zamordowanym w szczecińskim areszcie żołnierzom wyklętym. W imieniu Zarządu Regionu, wiązanek złożyli Grażyna Balicka – sekretarz ZR i Wiktor Krukowski – prawnik ZR.

Druga część uroczystości odbyła się pod gmachem Komendy Wojewódzkiej Policji. Tam, po przypominającym zasługi Wyklętych przemówieniu pośła Artura Szałabawki, także złożono kwiaty.

Kalendarz wyborczy uchwalony

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”, w związku z kończącą się dziewiątą kadencją funkcjonowania władz związkowych, ustala następujący kalendarz wyborczy dla jednostek organizacyjnych Związku.

§ 1

1. W terminie od 1 listopada 2022 r. do 31 marca 2023 r. odbywają się wybory:
  1. władz podstawowych jednostek organizacyjnych Związku, wymienionych w § 19 Statutu NSZZ „Solidarność”;
  2. delegatów na walne zebranie delegatów regionu;
  3. delegatów na walne zebranie branżowej jednostki organizacyjnej Związku, w tym delegatów na walne zebranie krajowej jednostki branżowej Związku lub kongres krajowego sekretariatu branżowego, jeżeli podstawowa jednostka organizacyjna należy bezpośrednio do krajowej jednostki branżowej.
  4. wybory władz niższych jednostek organizacyjnych Związku, zgodnie z § 19 ust. 7 i 8 Statutu NSZZ „Solidarność”, a także delegatów na zakładowe, międzyzakładowe lub koordynacyjne zebranie delegatów, mogą odbywać się we wcześniejszym terminie.
2. W terminie od 1 kwietnia do 30 czerwca 2023 r. odbywają się wybory:
  1. władz regionów;
  2. delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów;
3. W terminie od 1 kwietnia do 30 kwietnia 2023 r. odbywają się wybory:
  1. władz regionalnych sekcji branżowych i problemowych;
  2. władz regionalnych sekretariatów branżowych;
  3. delegatów na kongres regionalnego sekretariatu branżowego;
  4. delegatów na walne zebranie delegatów krajowej sekcji branżowej.
4. W terminie od 1 kwietnia do 31 maja 2023 r. odbywają się wybory:
  1. władz krajowych sekcji branżowych i problemowych;
  2. delegatów na kongres krajowego sekretariatu branżowego.
5. W terminie od 1 maja do 31 lipca 2023 r. odbywają się wybory:
  1. władz krajowych sekretariatów branżowych;
  2. władz Krajowego Sekretariatu Emerytów i Rencistów.
6. W terminie do 31 października 2023 r. odbywają się wybory ogólnokrajowych władz Związku (sprawozdawczo – wyborczy Krajowy Zjazd Delegatów).

§ 2

1. Dokładne terminy wyborów wymienionych w § 1 ust. 1, 2 i 3 określa, z uwzględnieniem postanowień niniejszej uchwały, właściwy zarząd regionu.
2. Dokładne terminy wyborów wymienionych w § 1 ust. 4 i 5 określa odpowiednio, z uwzględnieniem postanowień niniejszej uchwały, właściwa rada krajowego sekretariatu branżowego, Krajowego Sekretariatu Emerytów i Rencistów lub krajowej sekcji problemowej.
3. Dokładny termin sprawozdawczo – wyborczego Krajowego Zjazdu Delegatów, określi Komisja Krajowa.

§ 3

Traci moc Uchwała Komisji Krajowej nr 5/17

Szczególna ochrona działaczy związkowych

Pracownicy działający jako związkowcy są często narażeni na konflikty z pracodawcą, które mogą prowadzić nawet do niebezpieczeństwa utraty zatrudnienia ze względu na ich działalność związkową. Z tego względu ustawodawca przewidział w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych szczególną ochronę trwałości stosunku pracy wybranych działaczy reprezentujących swoje organizacje.

Przejawem tej szczególnej ochrony, wynikającym z art. 32 ustawy o związkach zawodowych, jest wymóg uzyskania zgody właściwego organu związkowego na wypowiedzenie, rozwiązanie lub zmianę warunków pracy lub płacy działaczom danej organizacji wskazanym uchwałą zarządu tej organizacji.

Uprawnienie przewidziane w ustawie ogranicza swobodę pracodawcy przy rozwiązaniu stosunku pracy ze wskazanymi osobami, ale nie uniemożliwia całkowicie jego dokonania. Pracodawca może bowiem zmienić, wypowiedzieć lub rozwiązać stosunek pracy z pozostałym pod ochroną przepisów działaczem związkowym, jeżeli uzyska na to zgodę właściwego organu organizacji związkowej. Podjęcie jednak przez pracodawcę działań bez uprzedniego wystąpienia o zgodę do organizacji związkowej lub pomimo braku uzyskania takiej zgody powoduje naruszenie przepisów o zmianie, wypowiedzeniu lub rozwiązaniu stosunku pracy, powodujące określone skutki prawne przewidziane w kodeksie pracy. Tak dokonane rozwiązanie lub zmiana stosunku pracy, jako obarczone brakami formalnymi może zostać unieważnione na drodze postępowania sądowego.

Termin na wyrażenie zgody lub odmowę wyrażenia zgody przez za-

rząd zakładowej organizacji związkowej wynosi odpowiednio 14 dni roboczych liczonych od dnia złożenia przez pracodawcę pisemnego zawiadomienia o zamiarze wypowiedzenia lub jednostronnej zmiany stosunku prawnego z podaniem przyczyny uzasadniającej wypowiedzenie lub jednostronną zmianę stosunku prawnego lub 7 dni roboczych liczonych od dnia złożenia przez pracodawcę pisemnego zawiadomienia o zamiarze rozwiązania stosunku prawnego.

Zgodnie z art. 32 ust. 4 ustawy ochrona szczególna przysługuje przez okres określony uchwałą zarządu, a po jego upływie - dodatkowo przez czas odpowiadający połowie okresu określonego uchwałą, nie dłużej jednak niż rok po jego upływie. Z treści tego przepisu wynikają przesłanki, jakie muszą zostać spełnione, a by doszło do skutecznego objęcia działacza ochroną. W pierwszej kolejności należy podkreślić, że objęcie ochroną powinno nastąpić w drodze uchwały zarządu organizacji, w której wyraźnie należy wskazać okres na jaki ochrona zostaje udzielona. Jednocześnie o fakcie objęcia ochroną wskazanych uchwałą osób organizacja powinna powiadomić pracodawcę. Niedopełnienie wskazanych przesłanek będzie skutkowało wadliwym objęciem ochroną działaczy, co może uniemożliwić im skuteczne dochodzenie swoich praw przed sądem.

Dopuszczalna liczba osób, jakie mogą zostać objęte ochroną szczególną może zostać określona w dowolny sposób. Liczbę tę można uzależnić od liczby osób stanowiących kadrę kierowniczą u pracodawcy w taki sposób, że liczba osób chronionych nie może być większa od kadry kierowniczej. Drugi sposób polega na uzależnieniu liczby osób chronionych

od liczby członków zrzeszonych w danej organizacji. W takim przypadku zarząd organizacji zrzeszającej do 20 członków zatrudnionych przez pracodawcę ma prawo wskazać 2 osoby wykonujące pracę zarobkową, a jeżeli organizacja zrzesza więcej niż 20 członków zatrudnionych przez pracodawcę ma prawo wskazać 2 osoby wykonujące pracę zarobkową oraz dodatkowo:

1) po jednej osobie wykonującej pracę zarobkową na każde rozpoczęte 10 członków tej organizacji zatrudnionych przez pracodawcę, w przedziale od 21 do 50 tych członków;

2) po jednej osobie wykonującej pracę zarobkową na każde rozpoczęte 20 członków tej organizacji zatrudnionych przez pracodawcę, w przedziale od 51 do 150 tych członków;

3) po jednej osobie wykonującej pracę zarobkową na każde rozpoczęte 30 członków tej organizacji zatrudnionych przez pracodawcę, w przedziale od 151 do 300 tych członków;

4) po jednej osobie wykonującej pracę zarobkową na każde rozpoczęte 40 członków tej organizacji zatrudnionych przez pracodawcę, w przedziale od 301 do 500 tych członków;

5) po jednej osobie wykonującej pracę zarobkową na każde rozpoczęte 50 członków tej organizacji zatrudnionych przez pracodawcę, w przedziale powyżej 500 tych członków.

Wiktor Krukowski
Prawnik Zarządu Regionu

Wydłużony termin na rozliczenie

Przypominamy, że deklarację podatkową CIT-8 i CIT-8/0 składamy do Urzędu Skarbowego w formie papierowej z wyłączeniem organizacji, które zatrudniają pracowników (składają PIT-11) bądź prowadzą działalność gospodarczą.

Uwaga! Deklaracje składamy do 30 czerwca 2022 r.

Sprawozdanie finansowe składające się z następujących elementów:

- Bilans,
- Rachunek Zysków i Strat,
- Informacje uzupełniające (obejmujące informacje ogólne o Organizacji Związkowej i inne informacje uzupełniające do bilansu wynikające bezpośrednio z Załącznika nr 4 Ustawy o rachunkowości.
- uchwała zatwierdzająca.

Pamiętajmy, aby najpierw przygotować dokumenty w formie papierowej.

Uwaga bardzo ważne: dla naszych sprawozdań kluczowe są terminy! **Sprawozdania bezwzględnie sporządzamy do 30 czerwca 2022 r., a wysyłamy do KAS do 1 sierpnia 2022 r., ale nie później niż 15 dni po przyjęciu przez organizację związkową uchwały zatwierdzającej sprawozdanie za 2021 r. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego musi nastąpić do 30 września 2022 r.**

Wszystkie formularze pobrać można z naszej strony www.solidarnosc.szczecin.pl

Zarząd Regionu NSZZ *Solidarność* Pomorza Zachodniego

al. Wojska Polskiego 113, 70-483 Szczecin

Biuro ZR czynne od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-1 6.00

Zarząd Regionu:

Faks

Internet

e-mail:

91 422 74 22, 91 422 47 39

91 423 05 69

www.solidarnosc.szczecin.pl

solidarnosc@solidarnosc.szczecin.pl

Przewodniczący ZR

Mieczysław Jurek 601 555 590

Wiceprzewodniczący ZR

Dariusz Mądraszewski tel. kom. 502 31 39 06

e-mail: madraszewski@solidarnosc.szczecin.pl

Sekretarz ZR

Grażyna Balicka tel. 515 139 933

e-mail: sekretarz@solidarnosc.szczecin.pl

Stowarzyszenie Solidarni Razem

- Biuro Pośrednictwa Pracy

e-mail: biuropracy@solidarnosc.szczecin.pl

tel: 91 422 74 22; 91 422 47 39

Organizatorzy związkowi

e-mail: dzialrozwoju@solidarnosc.szczecin.pl

Dział Prawny

Przemysław Zgórzak; Wiktor Krukowski

email: dzialprawny@solidarnosc.szczecin.pl

Redakcja „Jedność”

Katarzyna Stróżyk 91 423 05 68

redakcja@solidarnosc.szczecin.pl

Sekretariat

Weronika Sarsara-Sakuta

Biuro Sekcji Regionalnej Kobiet Pomorze Zachodnie

e-mail sekcjakobietszczecin@wp.pl

Biuro Sekcji Emerytów i Rencistów

środa 11.00-13.00

Konto: Santander Bank Polska II/O Szczecin 36 1500 1722 1217 2006 0540 0000

NIEZALEŻNY SAMORZĄDNY ZWIĄZEK ZAWODOWY

SOLIDARNOŚĆ

KOMISJA KRAJOWA I ZARZĄD REGIONU KONIŃSKIEGO
zapraszają na

XXI Ogólnopolską Pielgrzymkę NSZZ „Solidarność”

do Matki Bożej Bolesnej Królowej Polski w Licheniu

23-24 kwietnia 2022 r.

pod hasłem: *Matko Miłości: odarż nas pokojem*

PROGRAM:

23 kwietnia 2022 r. (sobota)

19.00 - Droga krzyżowa – ks. Grzegorz Molewski,
Proboszcz Parafii św. Jadwigi Śląskiej w Nieszawie

24 kwietnia 2022 r. (niedziela)

10.30 - Rejestracja pocztów sztandarowych

11.15 - Wprowadzenie pocztów sztandarowych do Bazyliki

12.00 - Wprowadzenie relikwii bł. ks. Jerzego Popiełuszki
Patrona NSZZ „Solidarność”

UROCZYSTA MSZA ŚWIĘTA koncelebrowana
pod przewodnictwem Nuncjusza Apostolskiego
Ks. Abpa Salvatore Pennacchio

13.45 - Złożenie kwiatów pod pomnikami: Św. Jana Pawła II,
bł. ks. Jerzego Popiełuszki, Powstania NSZZ „Solidarność”

